

แบบฟอร์มการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ของหน่วยงาน ชักฟอก เวชภัณฑ์กลาง และเครื่องมือปลอดเชื้อ
หัวข้อในการจัดการความรู้ (Knowledge Vision)

เรื่อง การบริหารจัดการผ้าสำหรับทำหัตถการในสถานการณ์ขาดแคลนผ้า
วัน/เดือน/ปี ที่จัดการความรู้ 16 มกราคม 2567

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1.	น.ส.ทัศนีย์ ลิ้มปิโสภณ	ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2.	น.ส.สุวรรณา สิ้นสวาท	คุณอำนวย (Facilitator)
3.	น.ส.ชุตินันท์ เขียวอ่อน	คุณลิขิต (Note Taker)
4.	น.ส.สุขศิริ ผิวอ่อน	คุณกิจ (KP)
5.	นายสำอางค์ กุศลล้ำ	คุณกิจ (KP)
6.	น.ส.วิมลชานา พักเงิน	คุณกิจ (KP)
7.	น.ส.สุนิสา กาศิโรจน์	คุณกิจ (KP)

1. หลักการและเหตุผล

วัสดุผ้าที่ใช้ในโรงพยาบาล ส่วนใหญ่ประกอบด้วยผ้า 2 ประเภท ได้แก่ วัสดุผ้าสำหรับบริการผู้ป่วย และวัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการ โดยวัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการประกอบด้วยผ้า 5 กลุ่ม ได้แก่ ผ้าสีเหลืองสองชั้น ผ้าสีเหลืองสองชั้นเจาะกลาง ชุดเจ้าหน้าที่ห้องสะอาด (Clean room) ชุดกาวน์ผ้าตัดแขนยาวรัดข้อ และผ้าสำหรับสวมหรือคลุมพื้นที่ทำหัตถการ ความพร้อมใช้ของวัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการนั้นไม่ใช่เพียงแต่ความสะอาดแต่ต้องมีความปราศจากเชื้อ และมีรูปแบบของการคงสภาพความปราศจากเชื้อในการเก็บรักษาหลังผ่านกระบวนการทำปราศจากเชื้อ (Sterilization) นั่นคือการไม่มีความชำรุดเสียหายเป็นรูของวัสดุผ้า เพื่อป้องกันฝุ่นละอองและเชื้อจุลินทรีย์ที่อาจจะปนเปื้อนเข้าไปในท่ออุปกรณ์ปราศจากเชื้อ

ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีปริมาณการใช้งานของผ้าสำหรับทำหัตถการในส่วนของการนำผ้าตัดแขนยาวรัดข้อจำนวน 85 ชุดต่อวัน แบ่งเป็น GownX4, GownX2 และ GownX1 จำนวน 25, 25 และ 35 ชุด ตามลำดับ โดยผ้าดังกล่าวแผนกเครื่องมือปลอดเชื้อได้ทำการเบิกวัตถุดิบจากแผนกซักฟอกไปทำการปราศจากเชื้อและแจกจ่ายให้หน่วยงานต่างๆที่มาเบิกใช้งาน ซึ่งวัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการดังกล่าวมีการจัดซื้อมาทดแทนส่วนที่ชำรุดปีละครั้ง ในระยะเวลา 6 เดือนที่ผ่านมา มีปัญหาในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโดยบริษัทคู่แข่งของฝ่ายที่ยื่นเปิดซอง ได้ทำการอุทธรณ์ร้องเรียนกระบวนการจัดซื้อเนื่องจากเสียผลประโยชน์ ทำให้ศูนย์การแพทย์ฯ ไม่สามารถจัดซื้อผ้าสำหรับทำหัตถการได้ในปีงบประมาณ 2566 จึงไม่มีผ้าชุดใหม่มาเปลี่ยน stock ผ้าสำหรับทำหัตถการเดิมออกไปได้ ทำให้มีข้อร้องเรียนเรื่องปริมาณผ้าสำหรับทำหัตถการไม่เพียงพอสำหรับผู้ใช้งาน และผ้าที่ส่งทำปราศจากเชื้อมีความชำรุดโดยพบจากผู้ใช้งานในห้องผ่าตัดทำให้ไม่สามารถใช้ผ้าดังกล่าวได้ต้องเปลี่ยนผ้า Set ใหม่ทำให้เสียเวลาในการเตรียมหัตถการแต่ละรอบ และบางหน่วยงานไม่สามารถเบิกผ้าสำหรับทำหัตถการไปให้เพียงพอสำหรับการใช้งานได้ เช่น ห้องสวนหัวใจและหลอดเลือด หออภิบาลผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิด เป็นต้น

จากปัญหาดังกล่าว ทางแผนกซักฟอก ได้ทำการคัดแยกผ้าสำหรับทำหัตถการที่ชำรุดออกจากผ้าที่สมบูรณ์ และทำการเย็บซ่อมแซมเฉพาะส่วนของกาวนผ้าตัดขนยาวรัดข้อ แต่ทำการซ่อมแซมได้เพียงวันละประมาณ 30 ชุด และการซ่อมแซมผ้าทำได้เฉพาะรอบบ้าย เนื่องจากบุคลากรมีจำนวนจำกัดและภาระงานค่อนข้างมาก และได้วางแผนทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ เรื่อง การบริหารจัดการผ้าสำหรับทำหัตถการ ในสถานการณ์ขาดแคลนผ้า ร่วมกับแผนกเครื่องมือปลอดเชื้อ เพื่อลดผลกระทบจากปัญหาการขาดแคลนวัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการอันจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาและความปลอดภัยของผู้ป่วยต่อไป.

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อลดความผิดพลาดในการคัดแยกผ้าสำหรับทำหัตถการที่ชำรุดไม่ให้ปะปนไปกับผ้าที่สมบูรณ์
- 2.2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผ้าสำหรับทำหัตถการให้มีความเพียงพอพร้อมใช้

3. เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

- 3.1 ร้อยละของปริมาณผ้าทำหัตถการที่ชำรุดต่อเดือน < 5%
- 3.2 ร้อยละของผ้าทำหัตถการที่แผนกซักฟอกส่งมาทำปราศจากเชื้อตามที่เบิกครบ 100%
- 3.3 จำนวนอุบัติเหตุการเบิกผ้าทำหัตถการไม่เพียงพอ เป็น 0 ครั้งต่อเดือน

4. วิธีการ/รูปแบบการจัดการความรู้ *** (กรณีระบุ) ***

- Success Story Telling (SST) (กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.1)
- The World Cafe (กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.2)

5. กระบวนการจัดการความรู้ (Share & Learn)

5.1 Success Story Telling (SST)

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
ชุตินันท์	- การคัดแยกผ้าของบุคลากรยังไม่มีประสิทธิภาพ :- สาเหตุ - พนักงานซักผ้าที่อยู่ฝั่งโรงงาน ไม่ได้ทำการคัดแยกผ้าชำรุดออกจากผ้าที่สมบูรณ์ - พนักงานซักฟอกที่อยู่ศูนย์การแพทย์ฯ ไม่สามารถทำการตรวจสอบผ้าชำรุดได้ครบทุกผืน	1. ประสานงานกับโรงงานที่รับซักผ้าของศูนย์การแพทย์ฯ ให้เคร่งครัดในการคัดแยกผ้าสำหรับทำหัตถการที่ชำรุดออกจากผ้าที่สมบูรณ์ 2. วางมาตรการการคัดแยกเสื้อกาวนผ้าตัดที่ศูนย์การแพทย์ฯ จากเดิมสุ่มตรวจเป็นบางท่อ เป็นสุ่มตรวจการชำรุดทุกชิ้น 3. แผนกเครื่องมือปลอดเชื้อตรวจสอบผ้าสำหรับทำหัตถการก่อนท่อ Set ทุกครั้ง และรวบรวมสถิติความเพียงพอพร้อมใช้ของผ้า	มีผ้าชำรุดปนมาในชุดผ้าสำหรับท่อ Set ทำหัตถการน้อยลง
สำอังก์	- การซ่อมแซมผ้าชำรุดทำได้ค่อนข้างช้า :- สาเหตุ	1. ให้บุคลากรทำการซ่อมแซมผ้าชำรุดที่คัดแยกมาเฉพาะกลุ่มเสื้อกาวนผ้าตัด	หลังจากบุคลากรคัดแยกผ้ามาซ่อมแซม ทำให้มีเสื้อกาวนผ้าตัดเพียงพอมากขึ้นกว่าเดิม

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรมีจำนวนจำกัด - จักรเย็บผ้ามีเพียง 2 ตัว 	2. ให้บุคลากรเตรียมอะไหล่ไว้ซ่อมเสื่อถักนิตที่ชำรุด เช่น ส่วนของสายผูกเสื่อถักนิต	
สุขศิริ	<p>- ผ้าสำหรับทำหัตถการค่อนข้างเก่าและชำรุด</p> <p>:- สาเหตุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่สามารถจัดซื้อผ้าในปีงบประมาณ 2566 ได้ เนื่องจากกระบวนการคัดเลือกโดนอุทธรณ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับกระบวนการเป็นจัดซื้อเสื่อถักนิตแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการตัดเย็บ เพราะเป็นการตกลงราคาเพียงบริษัทเดียว 2. ให้บริษัทที่ตกลงราคาตัดเย็บเสื่อถักนิตเร่งด่วนและทยอยส่งของครั้งละ 100 ตัว 	หลังจากจัดซื้อเสื่อถักนิตแบบเฉพาะเจาะจง และเร่งกระบวนการตัดเย็บ ทำให้ขณะนี้มียี่ห้อเสื่อถักนิตใหม่จำนวน 500 ชุด
สุวรรณา	<p>- ไม่มีวัสดุทดแทนผ้าสำหรับทำหัตถการในสถานการณ์ขาดแคลน</p> <p>:- สาเหตุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีนโยบายการประสานเชื่อมโยงกับหน่วยงานเวชภัณฑ์กลางกรณีขาดแคลนผ้าต้องซื้อเสื่อถักนิตแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งมาสำรองไว้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานให้งานเวชภัณฑ์กลางทำการจัดซื้อเสื่อถักนิตแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งมาสำรองไว้ 2. ทำแนวทางปฏิบัติกรณีเสื่อถักนิตแบบผ้าไม่เพียงพอ 3. แผนกเครื่องมือปลอดเชื้อใช้วัสดุทดแทนผ้าในการห่อ Set 	มีแนวทางปฏิบัติกรณีเสื่อถักนิตแบบผ้าไม่เพียงพอ และแนวทางปฏิบัติกรณีผ้าสำหรับห่อ Set ไม่เพียงพอ
ทัศนีย์	<p>- นโยบายการซ่อมแซมผ้าสำหรับทำหัตถการขัดต่อมาตรฐาน IC</p> <p>:- สาเหตุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การซ่อมแซมผ้าจนเกิดรอยเย็บจำนวนมาก จะเป็นที่สะสมของฝุ่นละอองและเชื้อโรค 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับมาตรฐานการซ่อมแซมผ้าสำหรับทำหัตถการ 2. จัดทำแนวทางปฏิบัติการซ่อมแซมผ้าสำหรับทำหัตถการในสถานการณ์ขาดแคลนผ้า 	มีแนวทางปฏิบัติการซ่อมแซมผ้าสำหรับทำหัตถการในสถานการณ์ขาดแคลนผ้า
ทัศนีย์	<p>- ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างส่งผลกระทบต่อการจัดหาผ้าทดแทนที่ชำรุด</p> <p>:- สาเหตุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธี E-bidding ทำให้ได้ผ้าล่าช้า 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับกระบวนการเป็นจัดซื้อเสื่อถักนิตแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการตัดเย็บ เพราะเป็นการตกลงราคาเพียงบริษัทเดียว 2. ให้บริษัทที่ตกลงราคาตัดเย็บเสื่อถักนิตเร่งด่วนและทยอยส่งของครั้งละ 100 ตัว 	หลังจากจัดซื้อเสื่อถักนิตแบบเฉพาะเจาะจง และเร่งกระบวนการตัดเย็บ ทำให้ขณะนี้มียี่ห้อเสื่อถักนิตใหม่จำนวน 500 ชุด
สุนิสา	<p>- ไม่สามารถซักทำความสะอาดผ้าทำหัตถการที่ศูนย์การแพทย์ฯได้</p> <p>:- สาเหตุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณเครื่องซักผ้าและบุคลากรไม่เพียงพอกับการซักผ้า 	1. คัดแยกเฉพาะผ้าทำหัตถการที่ขาดแคลนมาทำการซักเร่งด่วนที่ศูนย์การแพทย์ฯ	แยกผ้าสำหรับทำหัตถการมาซักที่ศูนย์การแพทย์ฯได้บางส่วน

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
	ทั้งหมด ทำการซักได้เพียงบางรายการเท่านั้น		
วิณทนา	- บางหน่วยงานมีการใช้ผ้าผืนประเภท :- สาเหตุ - หลายหน่วยงานนำวัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการไปใส่แทน PPE เพื่อป้องกันการติดเชื้อ ซึ่งควรใช้เฉพาะหัตถการปราศจากเชื้อเท่านั้น	1. จัดทำแนวทางการใช้วัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการและสื่อสาร 2. แผนกเครื่องมือปลอดเชื้อจ่ายผ้า Sterile ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำหัตถการ Sterile technique	มีแนวทางการใช้วัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการ

6.สรุปความถี่ (ข้อมูลที่ได้มาจากข้อ 5.1 หรือ 5.2)

เรื่อง	จำนวนความถี่
ประสานงานกับโรงงานที่รับซักผ้าของศูนย์การแพทย์ฯ ให้เครื่องครัดในการคัดแยกผ้าสำหรับทำหัตถการที่ชำระออกจากผ้าที่สมบูรณ์	10
วางมาตรการการคัดแยกเสื้อกาวน์ผ้าตัดที่ศูนย์การแพทย์ฯ จากเดิมสุ่มตรวจเป็นบางห้องเป็นสุ่มตรวจการชำระทุกชั้น	8
แผนกเครื่องมือปลอดเชื้อตรวจสอบผ้าสำหรับทำหัตถการก่อนห่อ Set ทุกครั้ง และรวบรวมสถิติความเพียงพอพร้อมใช้ของผ้า	8
ให้บุคลากรทำการซ่อมแซมผ้าชำระที่คัดแยกมาเฉพาะกลุ่มเสื้อกาวน์ผ้าตัด	6
ให้บุคลากรเตรียมอะไหล่ไว้ซ่อมเสื้อกาวน์ผ้าตัดที่ชำระ เช่น ส่วนของสายผูกเสื้อกาวน์	6
ปรับกระบวนการเป็นจัดซื้อเสื้อกาวน์ผ้าตัดแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการตัดเย็บ เพราะเป็นการตกลงราคาเพียงบริษัทเดียว	9
ให้บริษัทที่ตกลงราคาตัดเย็บเสื้อกาวน์ผ้าตัดเร่งด่วนและทยอยส่งของครั้งละ 100 ตัว	9
ประสานให้งานเวชภัณฑ์กลางทำการจัดซื้อกาวน์ผ้าตัดแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งมาสำรองไว้	7
ทำแนวทางปฏิบัติกรณีเสื้อกาวน์ผ้าตัดแบบผ้าไม่เพียงพอ	9
แผนกเครื่องมือปลอดเชื้อใช้วัสดุทดแทนผ้าในการห่อ Set	7
รวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับมาตรฐานการซ่อมแซมผ้าสำหรับทำหัตถการ	7
จัดทำแนวทางปฏิบัติการซ่อมแซมผ้าสำหรับทำหัตถการในสถานการณ์ขาดแคลนผ้า	6
คัดแยกเฉพาะผ้าทำหัตถการที่ขาดแคลนมาทำการซักเร่งด่วนที่ศูนย์การแพทย์ฯ	6
จัดทำแนวทางการใช้วัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการและสื่อสาร	9
แผนกเครื่องมือปลอดเชื้อจ่ายผ้า Sterile ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำหัตถการ Sterile technique	7

7. Key Success Factor (ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ สรุปจากกระบวนการจัดการความรู้ในข้อ.6 (โดยเรียงจากความถี่ที่ได้จากข้อ 6 จากความถี่มากที่สุดไปหาน้อยสุด)

1. ประสานงานกับโรงงานที่รับซักรีดผ้าของศูนย์การแพทย์ฯ ให้เคร่งครัดในการคัดแยกผ้าสำหรับทำหัตถการที่ซักรีดออกจากผ้าที่สมบูรณ์
2. ปรับกระบวนการเป็นจัดซื้อเสื้อกาวน์ผ้าตัดแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการตัดเย็บ เพราะเป็นการตกลงราคาเพียงบริษัทเดียว
3. ให้บริษัทที่ตกลงราคาตัดเย็บเสื้อกาวน์ผ้าตัดเร่งด่วนและทยอยส่งของครั้งละ 100 ตัว
4. ทำแนวทางปฏิบัติกรณีเสื้อกาวน์ผ้าตัดแบบผ้าไม่เพียงพอ
5. จัดทำแนวทางการใช้วัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการและสื่อสาร
6. วางมาตรการการคัดแยกเสื้อกาวน์ผ้าตัดที่ศูนย์การแพทย์ฯ จากเดิมสุ่มตรวจเป็นบางห้อง เป็นสุ่มตรวจการซักรีดทุกชิ้น
7. แผนกเครื่องมือปลอดเชื้อตรวจสอบผ้าสำหรับทำหัตถการก่อนห่อ Set ทุกครั้ง และรวบรวมสถิติความเพียงพอพร้อมใช้ของผ้า

8. นวัตกรรมหรือสิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้ (กรุณาแนบหลักฐาน)

คู่มือ

1. แนวทางปฏิบัติกรณีเสื้อกาวน์ผ้าตัดแบบผ้าไม่เพียงพอ
2. แนวทางปฏิบัติกรณีผ้าสำหรับห่อ Set ไม่เพียงพอ
3. แนวทางปฏิบัติการซ่อมแซมผ้าสำหรับทำหัตถการในสถานการณ์ขาดแคลนผ้า
4. แนวทางการใช้วัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการ

แผ่นพับ

และ มีการเผยแพร่ความรู้ผ่านโปรแกรมหรือระบบต่างๆ..เมื่อวันที่..(ระบุ).....

เพื่อการตรวจสอบ (พร้อมปรี้นเอกสารแนบ หน้า website KM หน่วยงานมาด้วย)

9. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

หลังจากจัดซื้อเสื้อกาวน์ผ้าตัดแบบเฉพาะเจาะจง และเร่งกระบวนการตัดเย็บ ทำให้ขณะนี้เสื้อกาวน์ผ้าตัดใหม่จำนวน 500 ชุด ในกระบวนการคัดแยกผ้าซักรีดหลังการซักทำให้มีผ้าซักรีดปนมาในชุดผ้าสำหรับห่อ Set ทำหัตถการน้อยลง หลังจากบุคลากรคัดแยกผ้ามาซ่อมแซม ทำให้มีเสื้อกาวน์ผ้าตัดเพียงพอมากขึ้นกว่าเดิม

10. สรุปผลการนำเทคนิคไปปฏิบัติใช้

เพื่อสร้างแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบริหารจัดการผ้าสำหรับทำหัตถการในสถานการณ์ขาดแคลนผ้า ได้แก่ แนวทางปฏิบัติกรณีเสื้อกาวน์ผ้าตัดแบบผ้าไม่เพียงพอ แนวทางปฏิบัติการซ่อมแซมผ้าสำหรับทำหัตถการในสถานการณ์ขาดแคลนผ้า และแนวทางการใช้วัสดุผ้าสำหรับทำหัตถการ

11. After Action Review (AAR)

1. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานของท่านได้อย่างไร

เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้ผู้ที่มาปฏิบัติงานในแผนกซักรีดมีวิธีการบริหารจัดการผ้าสำหรับทำหัตถการในสถานการณ์ขาดแคลนผ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาองค์กรได้อย่างไร

เพื่อให้องค์กรมีการบริหารผ้าได้อย่างเพียงพอพร้อมใช้ภายในความคุ้มค่าคุ้มทุน

12. ภาพประกอบการทำกิจกรรม

.....
(ลงชื่อ นางสาวทัศนีย์ ลิ้มปิโสภณ)
หัวหน้าหน่วยงานเครื่องมือปลอดเชื้อและซักฟอก